

Bezpečný výkon práce z jiného místa

**Mgr. Bc. Lucie Kyselová, vedoucí oddělení
bezpečnosti práce, MPSV**

Právní ukotvení práce z jiného místa

z. č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů

§ 117 Výkon služby z jiného místa

*„(1) Nebrání-li tomu řádné plnění úkolů služebního úřadu, služební orgán může se státním zaměstnancem uzavřít **dohodu o výkonu služby z jiného místa**, ve které se sjednají **podmínky výkonu služby**. Za místo výkonu služby se považuje místo sjednané v dohodě o výkonu služby z jiného místa.“*

Právní ukotvení práce z jiného místa v kontextu problematiky BOZP

z. č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů

„§ 113

Bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby státních zaměstnanců se řídí

a) § 101 až 108 a 323 zákoníku práce,

b) § 2 až 11 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,

c) zákonem o ochraně veřejného zdraví,

d) zákonem o specifických zdravotních službách.“

Možný přístup řízení práce na dálku

- vhodný výběr pracovních pozic (zohlednění charakteristiky práce, potřebnost zaměstnance na pracovišti zaměstnavatele)
- vhodný výběr zaměstnanců (zohlednění osobnostních charakteristik zaměstnance, schopnost zaměstnance sebeřízení,...)

Vybraná specifika práce z domova

- nedotknutelnost obydlí bez souhlasu osoby, která v tomto obydlí bydlí
- mnohá specifika i z jiných hledisek než je oblast BOZP
- předpoklad výkonu dle sjednaných podmínek
- zaměstnanecké náhrady za elektřinu, poplatky za internet, telefon, zásobování surovinami a odvoz výrobků je možné řešit paušálem, zohledněním v pohyblivé složce platu, atd.
- platí že odpovědnost za BOZP nese zaměstnavatel, povinnosti zajištění BOZP, převážně technického charakteru, ukládá zaměstnavateli z. č. 309/2006 Sb.

Dohoda o výkonu služby/práce z jiného místa z hlediska problematiky BOZP

- vymezení pracovní doby zaměstnance, způsob předávání evidence pracovní doby, maximální délka pracovní směny, minimální doby odpočinku mezi směny
- přístup zaměstnavatele či jím pověřeného zaměstnance na domácí pracoviště zaměstnance na domácí pracoviště zaměstnance
- záležitosti ve vztahu k pracovním úrazům
- způsob komunikace
- činnosti spojené s BOZP (např. způsob vyhledávání nebezpečných míst a škodlivých faktorů, příklady možného řešení odhalených nebezpečí vč. povinnosti oznámení zaměstnavateli odhalených škodlivých faktorů a způsob jejich řešení z hlediska času a kvality)

Vybrané problematické povinnosti vztahující se k BOZP při práci z domova

- § 101 odst. 6 ZP náklady spojené se zajišťováním BOZP je povinen hradit zaměstnavatel (nelze je přenášet na zaměstnance přímo ani nepřímo, rozsah nákladů záleží na vyhodnocení rizik a volených opatřeních, na dohodě stran a na volbě místa výkonu práce)
- § 102 odst. 3 ZP povinnost soustavného vyhledávání, hodnocení rizik zaměstnavatelem a přijímání vhodných opatření
- povinnost zaměstnavatele soustavně vyžadovat a kontrolovat dodržování právních a ostatních předpisů (dohoda o přístupu na domácí pracoviště)
- povinnost zaměstnavatele poskytnout osobní ochranné prostředky
- povinnost zaměstnance podrobit se pracovnílékařským prohlídkám, vyšetřením, školením bez ohledu na místo výkonu práce

Rizika při práci z jiného místa – obecně

- zaměstnanci pracující z jiného místa jsou ohroženi obdobnými riziky jako ti na pracovišti zaměstnavatele
- požadavky na BOZP stejné jako na zaměstnavatele a zaměstnance pracujícího na pracovišti zaměstnavatele
- úroveň BOZP musí zaměstnavatel zajišťovat jinými možnostmi než jedná-li se o zaměstnance pracující na pracovišti zaměstnavatele
- vhodné umožňovat práci z domova zaměstnancům vykonávajícím práci s nižší rizikovostí (minimum nebezpečných činitelů a procesů ohrožujících bezpečnost a zdraví zaměstnance)

Rizika při práci z jiného místa – příklady

- rizika dle vykonávané práce (např. vhodné osvětlení, mikroklima, pracovní poloha, hluk, hygienické vybavení, psychosociální rizika)
- možnou cestou jak podstatně snížit rizika je poskytnutí všech prostředků potřebných k práci, poskytováním přesných pokynů pro vytvoření vhodného pracovního místa v souladu s platnými předpisy (náklady za BOZP vždy nese zaměstnavatel)

Rizika při práci z jiného místa – postupy řešení

1. **provedení analýzy** rizik místa výkonu práce (například za pomoci zaměstnancem předložených podkladů (návodu výrobce užívaných pracovních pomůcek, fotografií místa výkonu práce, atd.)
2. na základě analýzy rizik je **vypracován návrh opatření** pro zlepšení stavu místa výkonu práce dle zjištěných rizik
3. **provedení realizace navržených opatření**
  - zohlednění rizik plynoucích z používaných zařízení a postupů, rizika ohledně nebezpečí z volného přístupu laické veřejnosti, mladistvých, dětí, atd.

Rizika při práci z jiného místa – doporučení k odstranění rizik

- řádné školení zaměstnanců
- vhodná volba zaměstnanců
- sjednat si vhodné individuální podmínky v dohodě o výkonu služby z jiného místa
- informovat zaměstnavatele o práci rozvržené zaměstnancem do noční doby
- smluvně zajistit dodržování nepřetržitých odpočinků mezi směny
- vyžadovat po zaměstnanci dodržování vhodných parametrů osvětlení, větrání atd.
- sjednat možnost provádět prohlídky místa výkonu práce z jiného místa

Pracovní úrazy při práci z jiného místa

Posouzení toho, zda se jedná o pracovní úraz či nikoliv náleží zaměstnavateli. Toto posouzení je zásadní pro náhradu škody, kterou zaměstnavatel poskytne zaměstnanci či jeho pozůstalým.

§ 105 odst. 1 ZP zaměstnavatel má povinnost **objasnit příčiny a okolnosti vzniku** takového úrazu za účasti zaměstnance (pokud to zdravotní stav zaměstnance dovoluje), svědků a za účasti odborové organizace a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bez vážných důvodů **neměnit stav na místě úrazu do doby objasnění příčin a okolností vzniku** pracovního úrazu, když takové výsledky mohou být relevantní pro přijetí opatření k zabránění opakování pracovního úrazu.

Problémům v této oblasti lze zčásti předejít vhodně sjednanou pracovní dobou, bezodkladným nahlášením vzniklého pracovního úrazu spolu s popisem úrazového děje, řádně a pravidelně školit dle hodnocení rizik.

Školení BOZP v případě výkonu práce z jiného místa

Nutno školit zejména:

- dodržování relevantních pracovních postupů a aktuálních bezpečnostních předpisů a pokynů na pracovišti,
- znalost pracovního prostředí a pracovních strojů a zařízení, nástrojů a pomůcek, surovin a materiálů,
- znalost rizik práce, včetně opatření na ochranu před jejich působením,
- používání vhodného oblečení, obutí,
- oznamování pracovních úrazů.

Zdroje:

- BĚLINA, Miroslav. Zákoník práce: komentář. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-290-8.
- Neugebauer, T. Bezpečnost a ochrana zdravá při práci v kostce neboli o čem je současná BOZP. 2. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2016, 380 s.
- z. č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- z. č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů
- z. č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů
- rozsudek Nejvyššího soudu ČR z 20. listopadu 2001, sp. Zn 21 Cdo 2507/2000